

Erdélyi János: Magyar közmondások könyve

7507.

Semmi hire mint a szökevénynek.

7508.

Mint a szösz fonatlan.

Ily kérdésre: hogy vagy? Illő felelet e km., ha dolgaival rendetlenül van valaki.

7509.

Elég szöszöt szereztem neki, csak fonhassa.

7510.

Lesz szösze, csak fonja.

7511.

A szöszöt is pösznek mondja. (3360. 6418.)

7512.

Vagy mi a szösz.

Példaul ily előadásban: említette hogy látogassam meg, hítt is, nem is, "vagy mi a szösz."

7513.

Ólban szőke.

Hoszasan: ólamban a szőke, vagyis birtokomban van a szőke. – Ha valaki nekem adós tíz forinttal, és számára letesznek nálam tíz forintot, magamat kielégítem vele, mondván: ólban vagy ólba szőke.

7514.

Ha borjait megeszed, keveset szántasz a szőkén.

7515.

Ez is a szőke tehen borja. (353. 2511. 7689.)

7516.

Kedvetlen szánt üres hassal a szőke.

7517.

Ha elveszted szőkét, viselj gondot lóra.

7518.

Fürt szőlőért megzalogol, borral agyon kínál.

Jellemvonás a magyar nép arczképéhez.

7519.

Eladta a szőlőt, sajtót vett az árán. (6375.)

7520.

Szőlőben is terem arany.

7521.

Szomoru mint a megszedett szőlő.

7522.

Szőr nem gyapju.

7523.

Nem egy a szőr a selyemmel.

7524.

Szőr mentiben.

Azaz kimélve, simogatva, kedvét keresve.

7525.

A szőrt is gerendának látja.

7526.

Minő/Egyforma/Magam szőrű.

Szőrű azaz tulajdonu, természetü, rangu.

7527.

Nem lehet a szőrtül.

Azaz nem lehet valami tiltó akadály és ok miatt.

7528.

Szőrin szálán/lábán elveszett. (2171.)

7529.

Szőrszálhasogató. (3271.)

7530.

Száraz fában terem a szu.

7531.

Áldja meg isten mint a szuhai malmot. D.

Gömörnek egy völgye Szuha völgyének neveztetik, másképp száraz völgynek. Szuha tót szó, jelent szárázat. Szuha malom az, melynek vize nincs; így a közmondás nem igen nagy áldás.

7532.

Az éh szunyog jobban csip./nehezet csip.

Német: Hungrige Mücken beiszen schlimmer.

7533.

Szunyogban is hájat keres.

7534.

Szunyog vérit nem mérhetni csöbörrel.

7535.

Szunyogot megszűri, a legyet elnyeli. KV.

7536.

Szunyogot is tevének lát.

A szunyogból tevét csinál. (5026.)

7537.

Csip mint az éh szunyog.

7538.

Szunyogcsipésben is meghalhat az ember.

7539.

Ritka mint a szunyoghálló.

7540.

Szurok a markodba. (1281.)

7541.

Egye meg a szurkot.

7542.

Nem eszi a szurkot.

7543.

A ki szurkot forгат, meg mocskolja kezét. P. (3328.)

Német: Wer Pech angreift, besudelt sich.

7544.

Nem birja/győzi szuszsza.

7545.

Mig benne van a szusz.

a) Ne higgy neki, mig benne van a szusz.

7546.

Mondd meg, ne szuszogj, hadd tudjuk mi is.

7547.

Mit szuszogsz vele.

7548.

Mit szuszogsz mintha polyvát ettél volna.

7549.

Szükség törvényt ront./szeg. KV.

Latin: Necessitas frangit legem.

7550.

Nagy ur a szükség.

7551.

Nincs a szükségnek szabott törvénye.

Német: Noth kennt kein Gebot.

a) Szükség törvényt csinál.

b) Szükségből erényt csinál.

7552.

Megtanít a szükség. KV.

Latin: Necessitas magistra.

7553.

Szükség tesz okossá.

7554.

Ha beköszön a szükség, vége a szeretetnek.

7555.

Nagy dolog a szükség.

7556.

Szükség termi az egészséget. (2074.)

7557.

Nincs erősebb erő mint kit a szükség ad. KV.

7558.

Rohadt szőlő, dült gabona nem szerez szükségét. (227.)

7559.

Mire szükséged nincs, egy pénz is sok érte.

7560.

Szükség választja meg az embert.

7561.

Volt szüléjük is: tátos volt és szemfényvesztő. P.

7562.

Tiszteld a szüléket.

7563.

A ki született, meg is kell halnia.

7564.

Ki egyszer született, kétszer meg nem halhat.

7565.

Szür nem palást.

7566.

Kitették a szürit.

Bakony vidékén szokás a szürnek kitevésével adni tudtára kérő legénynek, hogy nem adják a leányt; t. i. a legény meghál a leányos háznál s ha reggel fölkelvén, szürit nem találja rendes helyén, akkor már tudhatja, hogy kitették s minél előbb távozzék a háztul. – Mondják ily esetekre is e közmondást: kitették a szürit: azaz kitették a hivatalból; kitették a szürit, azaz kivetették a kocsmból.

7567.

Kinek nem szüri, ne viselje. (3858.)

7568.

Szür alatt fityet hány. (3131.)

7569.

Szürdolmány, vagy dolmányszür.

7570.

Szürujjában az esze.

7571.

Szürujjából is pénzt ráz.

7572.

Másnak szür, maga szomjan marad.

7573.

Szük szüret, szük aratás egész házbomlás.

7574.

Lustos mint a szüret.

7575.

Elkölt a szüret. (8140.)

Francia: Adieu paniers, vendanges sont faites.

7576.

Nem mind szüz, a ki pártát tűz.

7577.

A megesett szüzet csak feddeni lehet. KV.

7578.

Szükség megvesztett szüzeség. KV.

7579.

Szüzeség ékesség.

7580.

Szüzeségnek csak egy a prédája. (2118.)